

**PRE ZASADNUTIE
MESTSKÉHO ZASTUPITELSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013**

K BODU: 9

Informácia o prevenčných
aktivitách mesta Žiar nad Hronom

MATERIÁL PREDKLADÁ:

Ing. Mariana Páleníková

MATERIÁL VYPRACOVAL:

Mgr. Adriana Giláňová
referent OŠaŠ

MATERIÁL OBSAHUJE:

1/ Informáciu o prevenčných
aktivitách mesta
2/ Návrh uznesenia

**POČET STRÁN: 16
POČET VÝTLAČKOV: 25**

V ŽIARI NAD HRONOM
DŇA: 10.04.2013

N Á V R H N A U Z N E S E N I E

Mestské zastupiteľstvo

berie na vedomie

informáciu o prevenčných aktivitách mesta Žiar nad Hronom

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

Informácia o aktivitách a podujatiach organizovaných v rámci Kalendára aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov v roku 2012

V roku 2012 malo mesto Žiar nad Hronom už po šiestykrát vo svojom rozpočte vyčlenené finančné prostriedky na preventívne aktivity vo výške: 2000 € určené na realizáciu činností stanovených v Kalendári aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov na rok 2012. Na začiatku roka sa na základe iniciatívy mesta stretli na jeho pôde zástupcovia subjektov, ktoré si uvedomujú závažnosť problému, a ktoré sa zaoberajú prevenciou:

- závislostí, vyplývajúcich z užívania drog a drogových závislostí ako aj iných návykových látok,

- páchania kriminality a inej protispoločenskej činnosti za účelom jej predchádzania, potlačania a zamedzovania a ostatných ohrození, aby sa dohodli na pravidlách spolupráce.

V Kalendári prevencie boli zahrnuté preventívne aktivity, ktoré organizujú spolupracujúce subjekty jednorazovo, alebo priebežne počas celého roka. Informácie o jednotlivých podujatiach sú zverejňované na webovej stránke mesta na subdoméne Žiar nad Hronom mesto prevencie 2010, ktorá bola vytvorená z dôvodu väčšej dostupnosti informácií obyvateľom. Rovnako pravidelne sú zverejňované aj v Mestských novinách a vo vysielaní ATV. Okrem aktivít uvedených v Kalendári aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov, každoročne školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom o preventívnych aktivitách informujú vo svojich Správach o výchovno-vzdelávacej činnosti za príslušný školský rok.

Cieľovými skupinami preventívnych aktivít sú okrem detí a žiakov základných a stredných škôl aj iné kategórie obyvateľov, vrátane seniorov.

Mesto Žiar nad Hronom v spolupráci so zainteresovanými subjektmi s plnou vážnosťou zameriava svoju činnosť:

- na oblasť účinného predchádzania, vzniku a šírenia drogových závislostí,

- na vytvorenie možností pre vhodné využívanie voľného času a taktiež vytváranie takej hierarchie hodnôt a postojov ľudí, ktoré sú založené na úcte k človeku, zdraviu, životu, spoločenským, etickým, morálnym normám a zákonom,

- na podporu realizácie špecifických preventívnych projektov zameraných na zvýšenie bezpečnosti v školách (vrátane dopravnej výchovy), na elimináciu rizikových a nežiaducich javov ako je delikvencia, zvýšená a neprimeraná agresivita, šikanovanie, podpora bezpečného používania internetu, prevencia drogových závislostí, obchodovanie s ľuďmi, prevencia sexuálneho vykorisťovania detí a detskej pornografie, výchova v rámci školských vzdelávacích programov ako aj ďalšie vzdelávania učiteľov v tejto oblasti.

Pod pojmom prevencia chápe vopred urobené opatrenie, predchádzajúce zaistenie, včasnú ochranu alebo obranu, predchádzanie niečomu a v tomto zmysle aj koná.

Prevencia je komplexný a náročný proces, ktorý by sa mal začať veľmi skoro v živote človeka a potom musí pokračovať u mládeže a dospelých. Okrem iného prevencia spočíva aj v schopnosti vedieť povedať nie, vyjadriť svoje pocity, ovládať ich, vedieť riešiť konflikty, znášať násilie a poznať zmysel svojho života. V primárnej prevencii závislostí má však nenahraditeľné miesto aj vzor dospelých, pretože sú to často práve oni – rodičia, kto je pre dieťa ten nesprávny, negatívny vzor.

Pre mesto Žiar nad Hronom aj v ďalšom období v oblasti prevencie, riešenia závislostí ako aj pre zaistenie bezpečnosti, spokojnosti a kvality života obyvateľov, ostáva prioritou vytvárať priaznivé prostredie pre spoluprácu rodiny a školy a rozvoj komunitného života s aktívnym a koordinovaným pôsobením zainteresovaných strán.

O tom do akej miery sa podarilo splniť úlohy a ciele stanovené v Kalendári aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov na rok 2012 poskytuje predložený materiál o činnosti jednotlivých zainteresovaných strán v oblasti

**PRE ZASADNUTIE
MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013**

prevencie za rok 2012. Zároveň predkladáme Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov na rok 2013 – príloha č.1.

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom (ďalej RÚVZ v ZH) sa podieľal na mnohých spoločných aktivitách organizovaných Mestom a inými spolupracujúcimi subjektmi zaoberajúcich sa prevenciou.

V spolupráci s komunitnými a terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta Žiar nad Hronom pracovníčky Oddelenia podpory zdravia (ďalej OPZ) vykonávali cyklus preventívnych aktivít formou interaktívnych prednášok a besied v Špeciálnej základnej škole v Žiari nad Hronom. V priebehu školského roku bolo pre 46 žiakov I. stupňa a 56 žiakov II. stupňa odprednášaných 6 rôznorodých tém (základy hygieny, fajčiarsky návyk, alkoholová závislosť, drogová závislosť, antikoncepcia a správne stravovanie). Súčasťou bolo premietnutie 2 filmov DVD (Antikoncepcia, Fit familia). Pre I. stupeň bola volená forma interaktívnych hier s rozdielnou náročnosťou podľa jednotlivých tried.

Okresné riaditeľstvo Policajného Zboru v Žiari nad Hronom (ďalej ORPZ v ZH) realizovalo v termíne od 5.11. do 9.11 2012 v priestoroch Centra voľného času (ďalej CVČ) v Žiari nad Hronom preventívny projekt Európskej komisie „Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti“ formou interaktívnej výstavy pod názvom „**Tvoja správna voľba**“. Pracovníčky OPZ RÚVZ v ZH aktívne pomáhali pri plnení tohto projektu, ktorý mal u detí veľmi pozitívny ohlas.

Pracovníčky OPZ aktívne pomáhali v rámci:

- projektu „**Policajt môj kamarát**“. Jednou zo súťažných disciplín boli aj otázky o poskytovaní prvej pomoci, kde pracovníčky mali určené stanovište na vyskúšanie súťažiacich družstiev z otázok o poskytovaní prvej pomoci pri rôznych poraneniach.
- spolupráce s CVČ v Žiari nad Hronom a Mestom v Žiari nad Hronom - zabezpečili individuálne odborné poradenstvo v oblasti prevencie srdcovo-cievnych ochorení a zdravého životného štýlu pre obyvateľov mesta všetkých vekových kategórií a merania prístrojmi OMRON (celkový telesný tuk), Smokerlyzer (meranie CO v dychu a krvi) meranie krvného tlaku počas konania 2 aktivít - „**Dňa žiarskych škôl**“ a „**Dňa zdravia a III. ročník žiarskeho polmaratónu**“. Spolu bolo 111 vyšetrení krvného tlaku, 83 vyšetrení celkového telesného tuku, 9 prístrojom Smokerlyzer a 83 antropometrických meraní. Na vznik srdcovo-cievnych ochorení, ako napríklad vysoký krvný tlak, ateroskleróza, mozgová príhoda, infarkt, vplývajú rizikové faktory (krvné lipidy, cukor, nízky HDL-cholesterol a LDL-cholesterol, obezita, zlé stravovacie návyky, nízka pohybová aktivita, stres, aktívne a pasívne fajčenie, drogy, alkohol a pod.). Na tieto rizikové faktory bolo orientované poradenstvo a aj distribuovaný zdravotno-výchovný materiál v počte 606 ks.

Súťažiacim z radov školákov boli distribuované materiály navrhnuté a vydané RÚVZ (OPZ) a dospelým podľa záujmu zdravotno-výchovný materiál rôzneho zamerania.

MsÚ poskytol financie na zakúpenie náustkov do prístroja Smokerlyzer a malých odmiern pre súťažiacu deti.

Touto cestou sa chceme poďakovať primátorovi mesta, pracovníkom mestského úradu a pracovníkom CVČ v Žiari nad Hronom za veľmi dobrú spoluprácu na úspešných akciách obidvoch dní.

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

Svetové a medzinárodné dni súvisiace s prevenciou závislostí vyhlásené WHO:

Týždeň mozgu:

- v priestoroch klubu dôchodcov v Žiari nad Hronom pracovníčky OPZ zabezpečili interaktívnu prednášku spojenú s meraním celkového telesného tuku a krvného tlaku pre 47 účastníkov pod názvom „Životný štýl a Alzheimerova choroba“ spojenú s prácou s pracovnými listami vypracovanými Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou s ukážkou tréningu pamäti pre seniorov.
- v priestoroch II.ZŠ (ŠKD-Úlik) v Žiari nad Hronom pracovníčka OPZ zabezpečila besedu o mozgu spojenú s premietnutím DVD „Bol raz jeden život“ (časť venovaná mozgu) a prácou s pracovnými listami pre deti. Besedy sa zúčastnilo 19 školákov.
- v priestoroch I. ZŠ Žiar nad Hronom pracovníčka OPZ RÚVZ zabezpečila besedu o mozgu spojenú s premietnutím DVD „Bol raz jeden život“ (časť venovaná mozgu) a prácou s pracovnými listami pre deti. Besedy sa zúčastnilo 16 školákov.

Prestaň a vyhraj

V tomto roku sa z mesta Žiar nad Hronom do súťaže nezapojil žiadny fajčiar. Z regiónu RÚVZ po ukončení prípravnej a propagačnej aktivity pracovníkov OPZ sa do súťaže prihlásili 3 účastníci z okresu Banská Štiavnica.

Medzinárodný deň bez fajčenia

V okrese Žiar nad Hronom bolo vykonaných 9 interaktívnych prednášok pre deti a 1 prednáška pre dospelých. 2 krát bolo premietnuté DVD „Kým stúpa dym...“. V meste Žiar nad Hronom sa zúčastnilo prednášok a besied spolu 138 účastníkov.

Týždeň boja proti drogám

Pracovníčky OPZ zabezpečili 9 interaktívnych prednášok pre 133 detských účastníkov a 1 prednášku pre 5 dospelých. Neodmysliteľnou súčasťou zdravotno-výchovných aktivít OPZ je celoročné vykonávanie aktivít v prevencii drog a iných závislostí na všetkých stupňoch škôl formou prednášok, besied a poskytovania DVD, CD a kníh, ktoré sme taktiež zakúpili vďaka finančnej podpory z Mesta. Bez jeho finančnej podpory by nebolo možné zakúpiť napr. Maketu ľudského tela, ktorá podstatne zvyšuje efektivitu našej práce s deťmi v oblasti prevencie. Okrem toho OPZ pripravuje a vyrába zdravotno-výchovný materiál – záložky, letáky, plagáty, články, puzzle, ktorý sa využíva hlavne pri práci s deťmi predškolského a školského veku a stredoškolačkov. Mesto nám aj v tejto oblasti vyšlo v ústrety.

Poradenské centrum podpory zdravia

Poradňa zdravia

Pracovníci Poradne zdravia poskytli odborné poradenstvo v prevencii srdcovo-cievnych a nádorových ochorení na základe výsledkov objektívnych vyšetrení tukového a cukrového metabolizmu v PZ 282 klientom z okresu Žiar nad Hronom (81 mužov, 201 žien), z toho výjazdovou formou 112 klientom (Slovalco, Gymnázium v Žiari nad Hronom, VŠZP a Sociálna poisťovňa, Fagor).

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

Nadstavbové poradne

Nadstavbovú poradňu pohybovej aktivity v telocvični II. ZŠ navštevuje pravidelne 43 cvičeníek od roku 1997. Nadstavbovú poradňu nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku navštívilo v roku 2012 47 klientov.

Aktivity pre seniorov

- 01.10.2012 pracovníčky OPZ zrealizovali výchovno - zdravotnú aktivitu v Jednote dôchodcov v Žiari nad Hronom (ďalej JD v ZH), kde sa stretli so seniormi a okrem besedy ako si čo najdlhšie udržať zdravie a tým kvalitu života, bolo distribuovaných 280 zdravotno-výchovných materiálov tematicky zameraných na prevenciu najčastejších rizík vyplývajúcich zo seniorského veku. Po 20 ks letákov pripravených Ligou pre duševné zdravie a to: Desatoro o tom ako byť duševne zdravý, Alzheimerova demencia, Telesné a duševné zdravie, Poruchy príjmu potravín, Úzkostné a fóbické poruchy, Depresia, Schizofrénia a Samovražda a po 20 ks vlastného materiálu: depresia v starobe, Choroby kože seniorov, Úprava nadváhy starších osôb a Zanechanie fajčenia u seniorov. Zároveň bol dohodnutý plán našej spolupráce pri pohybových aktivitách v rámci cvičení v JD. Z našej strany bola navrhnutá spolupráca formou merania tukomerom a merania BMI pri organizovaní aktivít zameraných na zdravý životný štýl.
- Skupine seniorov je však venovaná pozornosť počas celého roku aj v Poradni zdravia. V roku 2012 bolo vyšetrených 111 klientov nad 55 rokov, čo je z celkového počtu vyšetrených klientov okresu Žiar nad Hronom 39,36%.

Pre naplnenie cieľov a úloh v oblasti rozvoja, ochrany a podpory verejného zdravia je neodmysliteľná vzájomná spolupráca všetkých zložiek spoločnosti. Zrkadlom kvality spoločnosti je zdravá, spokojná a ekonomicky aktívna populácia. Každý máme nielen právo na zdravie, ale aj povinnosť chrániť ho a rozvíjať. Cesta prevencie je veľmi náročná a zdĺhavá. Na dosiahnutie pozitívnych postojov k svojmu zdraviu, k uvedomovaniu si jeho hodnoty, prijatiu zdravého životného štýlu, vyhýbaniu sa všetkým možným formám drogových a iných závislostí je potrebné zabezpečiť aby naši občania o ich nástrahách vedeli, chceli a mohli realizovať opatrenia. Je úlohou celej našej spoločnosti umožniť a poskytovať erudované informácie, presvedčiť o význame týchto zmien a umožniť im cestu naplnenia. Myšlienky a zásady prevencie sa efektívnejšie zakoreňujú v myslení a postojoch občana, čím viac vníma záujem spoločnosti, tým sa zvyšuje aj jeho dôvera. Veľmi ťažko sa hľadá tá najvhodnejšia forma na čo najefektívnejšie presadzovanie princípov prevencie do postojov verejnosti, ale vzájomná spolupráca, ústretovosť a pomoc všetkých zložiek spoločnosti je určite jednou z nich. Spolupráca RÚVZ a Mesta v minulosti, ako aj v roku 2012 na ceste prevencie bola prínosom pre obyvateľov nášho mesta a dúfame, že bude pokračovať aj ďalšie roky.

2. Mesto Žiar nad Hronom – Odbor starostlivosti o obyvateľa

Antikoncepčia a pravidelné povinné očkovanie

15.02.2012

V priebehu januára 2012 sociálni pracovníci realizovali priamo v komunite aktivity zamerané na témy antikoncepcia a povinné očkovanie. V rámci týchto aktivít chodili priamo za občanmi a snažili sa im podať informácie o antikoncepcii, jej druhoch, finančnej dostupnosti a v

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

neposlednom rade o jej výhodách. Chceli im vysvetliť, že je dôležité uvedomiť si koľko detí som schopný vychovať, postarať sa o ne a zabezpečiť im všetky životné potreby. Hovorili s nimi o tom, že dnešná doba je zlá, je pomerne ťažké sa riadne zamestnať, všetko je drahé, ľudia nemajú adekvátne bývanie. Preto je potrebné si uvedomiť, či chceme a koľko chceme detí, o ktoré sa dokážeme postarať. Súčasťou aktivity bolo aj informovanie komunity o očkovaní detí, že cieľom povinného očkovania je čo najúčinnejšie chrániť dieťa, ale aj celú spoločnosť pred rôznymi infekčnými chorobami. Oboznámili ich s pravidlami podávania jednotlivých vakcín, veku kedy má byť dieťa očkované, s časovými odstupmi, že očkovanie je bezplatné a inými detailmi. Všetci zúčastnení občania dostali v rámci aktivít aj letáčiky, kde boli jednoduchou formou napísané informácie o antikoncepcii, povinnom očkovaní ako aj rozpis v akom veku je dieťa očkované proti akému ochoreniu. Samozrejme aj napriek ich snahe sa v komunite nájdu občania, ktorým je očkovanie svojich detí ľahostajné a lekára nenavštevujú pravidelne. Na druhej strane ale musím spomenúť aj to, že je medzi nimi mnoho rodičov, ktorí v tomto smere nepotrebujú upozorňovať a očkovanie svojich detí vzorne dodržiajú.

Hygienické zásady

27.03.2012

Dňa 26. 3. 2012 sociálni pracovníci v spolupráci s RÚVZ zorganizovali prednášku na tému „Hygienické zásady“. Táto prednáška sa uskutočnila v priestoroch ŠZŠ v Žiari nad Hronom a bola určená pre žiakov I. stupňa. Na tejto prednáške sa deti mohli dozvedieť o zásadách a dôležitosti čistých rúk, čistenia zubov, intímnej hygieny a pod. S úradom budú sociálni pracovníci spolupracovať aj v budúcnosti pri organizovaní školení na témy ako sú napr. fajčenie a jeho dôsledky pre zdravie, drogy a drogové závislosti, alkoholizmus, dospievanie a puberta (sexuálna výchova), antikoncepcia, prevencia pohlavných a infekčných chorôb.

Fajčenie a jeho dôsledky

05.06.2012

Koncom mája sociálni pracovníci v spolupráci s RÚVZ zorganizovali prednášku na tému Fajčenie a jeho dôsledky. Prednáška sa uskutočnila v priestoroch Špeciálnej základnej školy v Žiari nad Hronom a určená bola pre žiakov II. stupňa. Žiaci sa dozvedeli fakty o histórii fajčenia a pestovaní tabaku, prečo je fajčenie také škodlivé či rady a tipy ako je najľahšie s týmto zlozvykom prestať. Na záver prednášky si žiaci vyskúšali fúkanie do CO prístroja, ktorý meria percento oxidu uhoľnatého naviazaného na červené krvné farbivo, čím sa vlastne meria hladina CO v tele.

Prevenčné aktivity v Klube dôchodcov v roku 2012

Klub dôchodcov organizuje svoje aktivity na základe svojho plánu práce. V roku 2012 boli nad rámec plánu zorganizované preventívne prednášky na témy:

- Zlepši si svoju pamäť – prevencia voči alzhaimerovej chorobe (Projekt Krok vpred podporený Nadáciou Orange)
- Prevencia proti požiaru – v spolupráci s preventistom Požiarneho zboru v Žiari nad Hronom
- Zdravie moja priorita - v spolupráci s RUVZ v Žiari nad Hronom

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

O aktivity tohto charakteru seniori prejavili záujem a preto sa budeme snažiť ich zorganizovať aj v budúcom roku.

3. Mestská polícia ZH

Mestská polícia naplnila stanovené ciele v Kalendári preventívnych aktivít na rok 2012 organizovaním a zabezpečením nasledovných podujatí:

1. Dňa 23.01.2012 - prednáška v ZŠ Jilemnického ul. č. 2 ZH (ďalej 4 ZŠ) v spolupráci s CVČ a OOPZ Nástrahy ulice – ako sa chrániť 6.b, 7.b, 5.b, 5.e, 6.a.
2. Dňa 23.02.2012 – na podnet sociálneho pracovníka Bc. Horvátha bola vykonaná prednáška v časti Kortína vo veci chovu psov a výklad VZN č. 1/2003 o podmienkach držania psov na území meste ZH.
3. Dňa 09.05.2012 – prednáška v ZŠ s MŠ na Ul. Kmeťa.č.1 ZH - Téma : únos detí, následky drog a iných návykových látok, sebaobrana.
4. Dňa 21.06.2012 usporiadala Mestská polícia v Žiari nad Hronom v spolupráci s CVČ prednášky v ZŠ s MŠ na Ul. Kmeťa.č.1 ZH. Prednášajúcim bol člen MsP Jozef Kováč a zamestnanec CVČ Radovan Černák. Prednášky boli rozdelené do troch skupín. Témou prednášky boli „Nástrahy ulice“. Prednášajúci sa snažili vysvetliť žiakom nebezpečenstvo užívania drog, alkoholu a iných návykových látok. Taktiež sa snažili poučiť a vysvetliť čo robiť a ako sa správať v prípade zistenia šikanovania v ich okolí alebo v prípade, ak je páchané konkrétne na ich osobe.
5. Príslušník MSP Žiar nad Hronom Jozef Kováč v spolupráci s ORPZ Žiar nad Hronom a CVČ Žiar nad Hronom uskutočnili prednáškový blok na tému „Informovaný sa vie chrániť“, ktorý sa uskutočnil dňa 8.11.2012 na pôde ZŠ Ul. M.R. Štefánika č. 17 ZH (ďalej 2 ZŠ).
6. Dňa 13.11.2012 „Informovaný sa vie chrániť“ - pokračovanie prednášky na IV. ZŠ, II.ZŠ a Gymnáziu na Ul. Kollára v ZH. Žiaci boli oboznámení o nebezpečenstve užívania drog a iných omamných látok. Taktiež sa otvorila téma „Násilie“, kde sa dozvedeli čo je vlastne násilie a ako sa zachovať v prípade, že by bolo páchané na ich osobe. Ďalšou témou bola ochrana svojho majetku či už pred profesionálnymi zloďmi, alebo príležitostnými.
7. 19.11.2012 - Práca polície a prevencia detí – prednáška na tému: únos detí na MŠ Ul. Kmeťa č. 11 ZH.

4. Centrum voľného času ZH

Centrum voľného času sa v roku 2012 podieľalo na realizácii aktivity PREVENČIA SA NÁS TÝKA, v spolupráci s RÚVZ. Besedy jednotlivých blokov boli v priestoroch CVČ. Komunikácia so ZŠ bola zabezpečená prostredníctvom zamestnancov CVČ. Besedy boli ukončené záverečným kvízom. Okrem toho bol zhotovený veľký koberec s pravidlami hry z oblasti prevencie a hrozieb závislostí. Tábor Hravá prevencia nebol tento rok realizovaný, finančné prostriedky boli použité na realizáciu interaktívnych blokov pre žiakov ZŠ na témy: Nebezpečie internetu, Vírusy a spamy, Nebezpečie na ulici, Základy obrany. Aktivity sa prelínali v dvoch školských rokoch.

Hodnotenie aktivít v oblasti prevencie za rok 2012:

Prevencia sa nás týka.

Podujatie pre 5. ročník žiakov ZŠ vytvorené v spolupráci s RÚVZ v Žiari nad Hronom, ktorého úlohou bolo upriamiť pozornosť školskej mládeže na nebezpečenstvá spojené s užívaním návykových látok a nežiaducich javov v spoločnosti - násilie a šikanovanie ako aj upriamiť pozornosť detí na zdravý životný štýl a aplikáciu takéhoto životného štýlu do svojho života. Podujatie sa organizuje na základe dohody so školami, v priebehu roka bol cyklus stretnutí na jednotlivé témy, ktorý bol ukončený súťažou družstiev z jednotlivých škôl a to z dôvodu získania spätnej väzby pre smerovanie ďalšej práce s deťmi v danej oblasti.

- deti **32**
- dospelí **3**

Nástrahy ulice – ako sa chrániť! Séria interaktívnych prednášok pre žiakov II. stupňa ZŠ v spolupráci Mestskou políciou v Žiari nad Hronom a ORPZ v ZH. Žiaci postupne diskutovali o troch témach – o závislostiach, násilí a strate majetku. Na základe záujmu a následných otázok zo strany detí odpovedali školitelia na otázky z praxe, najčastejšie sa vyskytujúce prípady nástrah, s ktorými sa deti môžu stretnúť na ulici a predviedli ukážky sebaobrany. Úspešné podujatie je zaradené aj do plánu na rok 2013.

- deti **300**
- dospelí **10**

Krátka dlhá cesta, aká bude tá tvoja? Projekt pod záštitou Ministerstva školstva otvárajúci diskusiu o ľudských právach. Prostredníctvom filmu s témou holokaustu sa p. Fedor Gál zamýšľala nad ľudskou povahou, strachom, násilím. Cieľom filmu je zodpovedať otázky a otvoriť priestor na diskusiu pre deti navštevujúce stredné školy. Počas diskusií pod vedením lektorky mohli žiaci otvorene prezentovať vlastné postoje a pocity na dané témy. Projekt prebiehal v troch fázach – objasnenie tematiky pod vedením lektorky zaoberajúcej sa otázkami ľudských práv, premietanie filmu a následná diskusia.

- deti **33**
- dospelí **5**

Na internet bez obáv. Podujatie bolo neskôr premenované na **Vírusy, spamy a iná háved' na internete**. Nové technológie a internet so sebou prinášajú aj nové hrozby. Deti sa v interaktívnej prednáške mali možnosť dozvedieť viac o týchto hrozbách. Počas prednášok sa deti aktívne zapájali do diskusie. Doplnili si informácie ako sa chrániť proti nebezpečenstvám, ktoré so sebou prinášajú nové technológie, proti zneužitiu osobných údajov, kyberšikane, strate citlivých dát, vírusmi a podobne.

- deti **244**
- dospelí **30**

Zober loptu nie drogy – futsalový turnaj. CVČ v Žiari nad Hronom nadviazalo v roku 2012 spoluprácu s občianskym združením Zober loptu, nie drogy. Úmyslom tejto aktivity je prostredníctvom športovania a kolektívneho športového výkonu ukázať deťom, že sa dá voľný čas využiť aj oveľa zmysluplne, než požívaním návykových látok. Pilotné podujatie - v decembri sa uskutočnil futsalový turnaj pre deti 5. a 6. ročníkov ZŠ v mestskej športovej hale. Ďalšie podujatia sa budú konať aj v roku 2013.

- deti **120**
- dospelí **17**

**PRE ZASADNUTIE
MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013**

Na bicykli bezpečne. Obvodné kolo prebieha každoročne na detskom dopravnom ihrisku v Žiari nad Hronom. V spolupráci s ORPZ v ZH organizuje CVČ postupovú súťaž zameranú na bezpečnú jazdu na bicykli pre deti. Je zložená z teoretických znalostí cestnej premávky, na otázky súťažiaci odpovedajú v písomnom teste.

Ďalšou časťou súťaže je jazda zručnosti, v ktorej deti prekonávajú pripravenú dráhu na bicykli.

- deti **16**
- dospelí **7**

Zdravý úsmev. Je projekt realizovaný v rámci mesta Žiar nad Hronom pre deti 1. a 2. ročníkov základných škôl. Na realizáciu sa podieľa okrem CVČ aj MUDr. Zuzana Kukulíková a základné školy v meste. Je súčasťou programu CVČ a jeho cieľom je naučiť deti hravou formou správnu starostlivosť v oblasti dentálnej hygieny. Na hodinách sa dozvedia napríklad ako vzniká zubný kaz, o správnej výžive vplyvajúcej na vznik zubného kazu alebo o správnom používaní pomôcok dentálnej hygieny.

- deti **253**
- dospelí **17**

Deň žiarskych škôl. CVČ zastrešuje mestský žiacky parlament, kde sa deti ZŠ učia manažmentu aktivít pre svojich rovesníkov a participácii na živote v meste. Jednou z tradičných aktivít, organizovanej v spolupráci s mestom, RÚVZ, MUDr. Zuzanou Kukulíkovou a všetkými základnými školami v meste je prezentácia jednotlivých škôl v meste. Počas podujatia sa deti dozvedia viac o Zdravom úsmeve, prvej pomoci, o možnostiach trávenia voľného času na ostatných školách v Žiari nad Hronom.

- deti **955**
- dospelí **45**

Protipovodňové opatrenia. Beseda s pracovníkmi povodia Hronu o protipovodňových opatreniach na rieke Hron. Deti sa v diskusii preniesli od povodňových opatrení, cez význam až k téme fungovania a ochrany ekosystémov a ekotopov.

- deti **184**
- dospelí **9**

Finančné prostriedky boli použité na organizačné zabezpečenie všetkých aktivít a na zakúpenie pomôcok a motivačných cien pre účastníkov.

Okrem uvedených aktivít je celoročná činnosť Centra voľného času v Žiari nad Hronom orientovaná ako preventívna, nakoľko sa učia deti správne zmysluplne a zaujímavo využívať svoj voľný čas, čím sa znižuje riziko stretu dieťaťa s negatívnym javmi.

5. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v ZH

Do pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiari nad Hronom (ďalej len ORPZ v ZH) spadajú okresy Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica, preto sa aj preventívne aktivity vykonávajú vo všetkých troch spomínaných okresoch. V rámci svojej činnosti zabezpečujeme realizáciu rôznych preventívnych projektov a tiež prednášok a besied zameraných na zvyšovanie právneho vedomia, na elimináciu páchania trestnej činnosti, na problematiku drogových závislostí, majetkovú a násilnú kriminalitu, dopravnú výchovu a tiež na prevenciu viktimácie.

V meste Žiar nad Hronom boli realizované nasledovné projekty:

➤ **Preventívny projekt „Moja cesta do školy“**

ORPZ v ZH za finančnej podpory Mesta Žiar nad Hronom realizovalo preventívny projekt pod názvom „Moja cesta do školy“. Projekt je určený deťom predškolských tried materských škôl v meste Žiar nad Hronom. Deti, ktoré si začnú plniť povinnú školskú dochádzku, nastúpia do 1. ročníka základnej školy, vo veľa prípadoch začnú po krátkom čase chodiť do školy a zo školy samotné, bez dozoru staršej osoby. Práve z uvedeného dôvodu by deti mali byť dostatočne poučené o tom, ako sa majú správať na ulici, aké nástrahy ulica pre ne prináša a tiež, ako by mala vyzeráť cesta do školy a čoho by sa mali deti vyvarovať.

Prostriedky a formy práce:

Pre dosiahnutie čo najefektívnejšieho výsledku pri práci s deťmi sa zameriavame nielen na výuku detí, ale túto dopĺňame aj rôznymi aktivačnými hrami, pri ktorých si deti v praxi preveria svoje teoretické vedomosti. Tento preventívny projekt je zameraný tak na dopravnú výchovu, ako aj na dodržiavanie pravidiel v materskej škole a doma. Za účelom čo najefektívnejšieho dopadu projektu ho realizujeme v spolupráci s mestom Žiar nad Hronom. Pre zúčastnené deti boli pripravené aktivity priamo v materských školách, kde sme sa venovali bezpečnosti na ulici, v materskej škole a doma a zároveň sme deťom prízvukovali nevyhnutnosť dodržiavať stanovené pravidlá. Tieto aktivity boli realizované v dňoch 16.10., 18.10., 19.10., 23.10., 24.10., 25.10., 30.10. 2012. Vďaka tomu, že mesto Žiar nad Hronom projekt finančne podporilo, bolo možné zabezpečiť do každej materskej školy v meste určitý počet reflexných viest, ktoré budú využívať pri ďalšej práci s deťmi.

V roku 2012 sa do projektu zapojilo všetkých 6 Elokovaných tried a Materská škola v meste Žiar nad Hronom:

Celkový priebeh a realizácia projektu mal kladnú odozvu u pedagógov a aj u samotných detí. Na základe pozitívnej spätnej väzby máme záujem pokračovať aj v budúcnosti v realizácii predmetného projektu.

➤ **Preventívny projekt „Jazdi bezpečne“**

ORPZ v ZH za finančnej podpory mesta Žiar nad Hronom realizovalo preventívny projekt pod názvom „JAZDI BEZPEČNE“. Projekt je určený žiakom 4. ročníkov základných škôl v meste Žiar nad Hronom a zameraný je na dopravnú výchovu.

Prostriedky a formy práce:

Medzi obľúbené aktivity žiakov prvého stupňa základných škôl patrí jazda na bicykli a práve z uvedeného dôvodu a tiež vzhľadom na skutočnosť, že účastníci cestnej premávky od 10 roku svojho veku môžu samostatne jazdiť na bicykli na cestách, mali by byť dostatočne poučení o tom, ako sa majú správať na ulici a na ceste, aké nástrahy ulica aj cesta pre ne prináša. Na základe vyššie uvedených skutočností ORPZ v ZH spracovalo preventívny projekt zameraný na dopravnú výchovu pre žiakov základných škôl a za účelom čo najefektívnejšieho dopadu projektu realizujeme projekt v spolupráci s mestom Žiar nad Hronom. Pre žiakov sú pripravené besedy k danej problematike, po absolvovaní ktorých žiaci píšú testy z dopravnej výchovy, riešia dopravné situácie na križovatkách a sú preskúšaní zo znalostí dopravného značenia. Všetky aktivity sú realizované samostatne v jednotlivých triedach na základných školách v meste. Po ukončení projektu všetky zúčastnené deti obdržia propagačné predmety k danej problematike a reflexné prvky. Týmto spôsobom deti motivujeme, hravou formou ich niečo naučíme a v neposlednom rade prispievame k ich bezpečnosti.

V roku 2012 sa do projektu zapojilo osem tried 4. ročníkov zo všetkých základných škôl v meste Žiar nad Hronom (Základná škola, Ul. Dr. Janského č. 2, Žiar nad Hronom;

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

Základná škola, Ul. M. R. Štefánika č.17, Žiar nad Hronom Základná škola, Ul. Jilemnického č. 2, Žiar nad Hronom).

Celkový priebeh a realizácia projektu má kladnú odozvu a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a veľmi dobrú spoluprácu s mestom Žiar nad Hronom ORPZ v ZH má záujem v realizácii projektu pokračovať aj v nasledujúcich rokoch, čím zabezpečíme adekvátne vzdelávanie žiakov prvého stupňa základných škôl v problematike dopravnej výchovy, a tým nemalou mierou prispejeme k ich bezpečnosti. Pretože pokiaľ budeme mať snahu z detí vychovávať zodpovedných chodcov a cyklistov, neskôr z ich vyrastú zodpovední vodiči.

➤ **Preventívny projekt „Viem čo chcem a čo smiem“**

ORPZ v ZH realizovalo preventívny projekt pod názvom „Viem čo chcem a čo smiem“ v spolupráci s terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta Žiar nad Hronom. Aktivity v rámci projektu boli určené pre konkrétnu cieľovú skupinu v obci Šašov - Rómsku komunitu časť Šašov – Žiar nad Hronom. Cieľom projektu je zvyšovanie právneho vedomia, podnietiť u respondentov uvedenie si zodpovednosti za svoje správanie, rozvoj ich komunikačných zručností, sebahodnotenie, sebaopoznanie, usmerniť postoje k využívaniu voľného času. Význam a efektívnosť projektu spočíva v tom, že ide o projekt dlhodobý a nie o jednorázové podujatie. Dôraz sme kládli na aktivitu účastníkov, ako aj na ich potreby a zameraný je nie len na prácu s deťmi, ale aj s dospelými. Vzhľadom na prostredie, v ktorom žijú tieto deti, je dôležité pravidelne sa im venovať, zamerať sa na zvýšenie ich sebavedomia, zlepšiť ich komunikačné zručnosti, hygienické návyky, ukázať im, ako sa dá efektívne využívať voľný čas a v neposlednom rade poukázať, aké je dôležité starať sa o svoj život a zdravie. Dôležité je však súčasne pracovať aj dospelými a snažiť sa ovplyvniť najmä ich postoj k povinnostiam. Pre zúčastnených dospelých aj deti boli pripravené nielen prednášky prispôbené ich potrebám, ktoré boli dopĺňané rôznym propagačným materiálom, ale spestrené boli aj vzdelávacími aktivitami. Aktivity pre účastníkov boli pravidelne v mesačných intervaloch v období dávok, resp. dôchodkov organizované priamo v ich domácom prostredí. Veľký význam vidíme v spolupráci ORPZ v ZH s terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta Žiar nad Hronom, pretože sú to ľudia, ktorí sa práci s Rómskou komunitou už dlhší čas venujú, majú adekvátne vedomosti a skúsenosti o danej komunite. Dôraz sme upriamili na to, aby dospelí aj deti zapojené do projektu, komunikovali so svojimi rovesníkmi a odovzdávali im svoje vedomosti a skúsenosti získané počas našich spoločných stretnutí. Projekt realizoval v mesiacoch september 2011 až jún 2012 a na základe získaných skúseností možno hodnotiť jeho význam veľmi pozitívne. Vo veľkej miere sa zlepšila komunikácia nielen medzi deťmi, ale aj medzi dospelými. Tým, že sme pravidelne navštevovali respondentov zapojených do projektu, mali sme možnosť ovplyvniť ich postoje pri riešení niektorých životných situácií. Spočiatku to bolo náročné, no postupom času sa situácia pozitívne zmenila. Čo sa týka správania detí, ich dochádzky do školy a taktiež výsledkov v škole, tu došlo taktiež k pozitívnej zmene v postoji detí - správanie v škole sa zlepšilo a plnenie povinností taktiež. Priamo na mieste sa rozprávame s deťmi o škole, ukazujú nám zošity aj žiacke knižky a tiež sme to konzultovali v školách, ktoré deti navštevujú.

➤ **PP Policajt môj kamarát**

ORPZ v ZH pravidelne realizuje preventívny projekt „Policajt môj kamarát“, kde sa úzko spolupracujeme s CVČ v ZH. Tento projekt je zameraný na rozvoj právneho vedomia u detí a mládeže, zníženie a stabilizácia kriminality detí a mládeže na základe uvedenia si zodpovednosti za vlastné konanie, znižovanie rizika stať sa obeťou trestného činu, zlepšenie spolupráce a posilnenie dôvery medzi políciou a mládežou, znižovanie nehodovosti detí a mládeže ako účastníkov cestnej premávky, aktívne zapojenie detí a mládeže do využívania

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

voľného času. Žiaci absolvujú besedy a prednášky k rôznym problematikám a v závere je pre ne pripravený branný pretek, kde na stanovištiach plnia úlohy v oblasti prevencie kriminality, závislostí, dopravnej výchovy, poskytovania prvej pomoci, topografie a pod. Žiaci vždy súťažia v 4-členných družstvách a úlohy plnia ako družstvo, aby sme im prízvukovali dôležitosť tímovej práce. Víťazné družstvo potom reprezentuje základnú školu na krajskom kole preteku v Banskej Bystrici.

ORPZ v ZH organizovalo dňa 18. 5. 2012 okresné kolo preventívneho projektu „Policajt môj kamarát“. V školskom roku 2011/2012 bolo do projektu zapojených sedem základných škôl, konkrétne z mesta Žiar nad Hronom, Nová Baňa a z obcí Lovčica Trubín, Trnavá Hora, Voznica. Konkrétne sa jednalo o 13 tried štvrtých ročníkov, 11 tried siedmich ročníkov - celkom 419 žiakov.

Na realizácii projektu sa v rámci ORPZ v ZH aktívne spolupodieľali: jeden policajt vnútorného odboru – preventista, jedna odborná referentka okresného riaditeľstva. Pri organizovaní záverečnej súťaže ďalej spolupracovali aj CVČ v ZH, RÚVZ v ZH, Mesto Žiar nad Hronom a sedem rovesníkov zo Základnej školy na Ul. Dr. Janského č. 2 v Žiari nad Hronom.

Okresného kola preventívneho projektu konaného dňa 18. 5. 2012 sa zúčastnilo celkom 19 súťažných družstiev, t.j. celkom 76 žiakov. Z uvedeného počtu bolo 10 družstiev z prvého stupňa a 9 družstiev z druhého stupňa základných škôl.

Výhercami okresného kola preventívneho projektu Policajt môj kamarát sú:

I. stupeň:

ZŠ ul. Jilemnického č. 2, Žiar nad Hronom:

Adam Jančok	4.B
Erik Sklenka	4.B
Beata Mikulášová	4.B
Natália Rajčanová	4.B

II. stupeň:

ZŠ ul. Dr. Janského č. 2, Žiar nad Hronom:

Tibor Michalov	7.A
Vladimír Hrabaj	7.A
Simona Repiská	7.A
Viktória Beňová	7.A

Vyššie uvedené výherné súťažné družstvá sa zúčastnili krajského kola v Banskej Bystrici, kde sa umiestnili v oboch kategóriách na 1. mieste.

➤ PP Správaj sa normálne

ORPZ v ZH ďalej realizuje pre žiakov 5. ročníka základných škôl preventívny projekt „**Správaj sa normálne**“. Projekt prebieha počas celého školského roka, pričom žiaci majú k dispozícii pracovné zošity, s ktorými pracujú. Rozdelené sú do desiatich tém z oblasti dopravnej výchovy, trestnej činnosti páchanej deťmi a mládežou a na deťoch a na mládeži, problematiky šikanovania, krádeží, závislostí, extrémizmu a diskriminácie a tiež používanie zábavnej pyrotechniky. Žiaci po absolvovaní predpísaných tém dostávajú osvedčenie o absolvovaní projektu. Lektormi sú policajti obvodných oddelení PZ, ktorí boli vyškolení k predmetnému projektu a po absolvovaní obdržali osvedčenia.

➤ PP Oliho príbeh

- preventívny projekt zameraný na dodržiavanie pravidiel a bezpečnosti pri železničných priecestiach a v okolí železníc. Realizuje sa priebežne v MŠ a na 1. stupni ZŠ.

PRE ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013

➤ **PP Nebojme sa prevencie**

Rovesníci ukončili štúdium na základnej škole, preto sa projekt realizuje len na báze dobrovoľnosti študentov stredných škôl, ktorí aj po ukončení ZŠ naďalej aktívne spolupracujú s Okresným riaditeľstvom PZ pri realizácii prev. aktivít a projektov. V roku 2012 boli nápomocní pri realizovaní preventívneho projektu „Policajt môj kamarát“, projektu „Tvoja správna voľba“.

➤ **PP Tvoja správna voľba**

ORPZ v ZH realizovalo preventívny projekt zameraný na prevenciu závislostí. V rámci programu Európskej komisie „Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti“ bol schválený projekt s názvom „Tvoja správna voľba“, ktorý predložil v rámci výzvy odbor komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru. Cieľmi projektu je snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Projekt je určený pre deti vo veku 9-10 rokov, s využitím inovatívnych prístupov práce s deťmi formou interaktívnej tvorivej dielne. Predmetný projekt – interaktívna výstava, bol tiež realizovaný v meste Žiar nad Hronom v priestoroch CVČ ZH a to v dňoch od 05. novembra 2012 do 09. novembra 2012. Do projektu sa zapojilo sedem základných škôl a ORPZ v ZH zabezpečovalo aktivity v rámci interaktívnej výstavy pre 348 žiakov 3. a 4. ročníkov. Zo strany zúčastnených žiakov sme sa stretli s veľmi pozitívnou spätnou väzbou a som presvedčená, že každý si z výstavy odniesol veľa poznatkov. Veľká vďaka za spoluprácu patrí pani riaditeľke CVČ v ZH Helenke Gáfríkovej za poskytnutie priestorov, ďalej Anke Kubíkovej a Mirke Malatincovej z RÚVZ v ZH za lektorskú činnosť, ako aj študentom stredných škôl Dominike Štopfovej, Laure Kolesárovej, Lukášovi Tothovi, Karolovi Haschovi, Kristianovi Sukopovi. Riaditeľom stredných škôl - SOŠ drevárske Zvolen, Skúkromná SOŠ technická Žiar nad Hronom, Gymnázium Žiar nad Hronom a SOŠ obchodu a služieb Žiar nad Hronom srdečne ďakujem za uvoľnenie študentov, aby mohli byť nápomocní pri lektorovaní na uvedenom podujatí.

6. Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom

Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom organizovalo a zabezpečilo nasledovné podujatia:

- 7. 1. 2012 Klub rodičov – téma „Bol som mimo“** - rozhovory okolo závislostí našich detí,
- 31.1. 2012 – 9. 2. 2012 – Prečo som na svete rád, rada – celoslovenská putovná výstava** s medzinárodnou účasťou,
- 7.2. Prečo som na svete rád/rada – beseda** so žiakmi ŠZŠ o drogovom prostredí,
- 4.2. 2012 – Klub rodičov téma: Rodič, dieťa, drogy – právne poradenstvo – JUDR. Lucia Sklenárová,**
- 3. 3. 2012 – Klub rodičov , téma: Dôležitosť hraníc pri výchove,**
- 14.4. 2012 Klub rodičov – téma: Druhy drog a príznaky užívania ,**
- 17.4. 2012 – Skutočný príbeh rodinného trojuholníka Rodina, dieťa, drogy – beseda** s pani Hoffmannovou protagonistkou knihy Odsúdený – pre verejnosť a koordinátorov,
- 5.5. 2012 – Klub rodičov – Dekriminalizácia marihuany,**
- 3.5. 2012 - 28. 6. 2012 – Chceme žiť bez drog – regionálna výstava** výtvarných prác na tému „Prečo som na svet rád/rada“ – vernisáž a vyhodnotenie,
- 23. 5. 2012 – Obchodovanie s ľuďmi – workshop** s použitím zážitkovej formy učenia pre mládež,

**PRE ZASADNUTIE
MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ŽIARI NAD HRONOM DŇA 25.04.2013**

- 2.6. 2012 – Klub rodičov – ako odhaliť užívanie drog – aké sú ich škodlivé účinky,**
- 8.9. – Klub rodičov – MOZOG a drogy 1- konope,**
- 1.12 - Klub rodičov – svojpomocné poradenstvo smerované rodičom z Michaloviec,**
- 4. 12. 2012 – Polícia známa neznáma – regionálna súťažná výstava výtvarných prác žiakov okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica**